

Hann hættir sær

harra H. Djurhuus lögtingsmaður

Grein stendur í »Dagblaðnum« við grimum álopmum á P. M. Dam og Kristján Djurhuus í portugálstrolaramálinum.

At tað er Hákon Djurhuus, ið skrivandi hevur, ivast eingin í.

At hann skal hætta sær at taka til orða í hesum máli, visir hvussu lyndi í hesum manni er.

Tilika gerð, sum hann hevur avrikað í strolaramálinum, hevur neyvan máka ein.

Tað er almánakkunnugt, at hann uttan heimild, ja við frádráðing frá landsstýrisins juridiska ábyrgdarmanni, skrivstovustjóranum Jóhan Djurhuus, skrivaði undir sáttmálan um bygging av trimum portugísiskum trolarum. Hann gjørdi tað uttan heimild. Tað var ringt, men ikki tað ringasta. Hann gjørdi tað uttan, at tað minsta var í lagi viðvíkjandi finansieringini ella við, hvør ið skuldi hava trolararnar. Og hann gjørdi tað uttan skil uppá, um trolararnir viðvíkjandi tekning og spesifikatiónur og »beskrivilsie« av øllum tí, ið ein nútímans trolari skal hava, vóru í lagi.

Tessverri einki var í lagi, eingin finansieringskipan, eingin fullgiggjað byggaáttan við tekningum og »beskrivilsie« av tí, ið kravdist, eingin til reiðar at yvirtaka trolararnar.

Úrslitið var hareftir: Hákon Djurhuus, táverandi landsstýrismaður skrivaði undir byggisáttmála uppá 3,8 milliónur pr. trolara, og tá ið avfjaraði og alt var komið við, sum ein nútímans trolari skal hava, var prisurin um 7 milliónur pr. trolara.

Nú ger Hákon Djurhuus seg út sum Tvoroyramann fyrri at leypa á P. M. Dam. Brikslar honum at hava sviðið Tvoroyri við teirri støðu, hann hevur tikið undir viðgerðini av trolaranum Leivi Ossurssyni.

Her kann tann góði maður spara sær omakin at royna at sverta P. M. Dam, tí allir Tvoroyramenn vita, at P. M. Dam hevur gjørt alt, ið møgult er fyrri ikki bara at bjarga hesum nýggja trolara at fara út av landinum. Men hann hevur lagt allar árar um borð fyrri, at trolarin skal kunna verða verandi á Tvoroyri.

Trolarin verður nú eisini at ganga út frá Tvoroyri, taka mánning av Tvoroyri og leggja arbeiði á Tvoroyri, sum fornetningsliga er forsvarligt og umstøðurnar gera møgult at gera á Tvoroyri.

Eingin Tvoroyramaður nýtist at ivast eitt einasta eynablunk í, at P. M. Dam ger sitt allrabesta fyrri Tvoroyri. Eingin Tvoroyramaður ivast heldur í tí.

Hetta skulu Hemming Jespersen, Hákon Djurhuus, Erlendur Paturssonur og aðrir andstøðumenn Dams gera sær fullkomuliga greitt.

Alt teirra gotradun móti P. M. Dam verður einans at virka sum leysakrút. Tað kann sverta. Men tað skaðar ikki. Sannleikans lútur tváðar brátt sotið av — og Dam stendur betri enn á nokrum sinni, hvørja ferð álpsriðini hasa av aftur.

Tað hevur tilið vist, og tað við vist verða so hesa ferð við aftaná sniðlop Hemmings Jespersen, Erlendur Paturssonur og Hákon Djurhuusar.

Harra Erlendur Paturssonur

Legði tú ikki fiskimannafelagsins vegna mál á ting, har ið ynks varð, at minstalon skipisfiskimanna varð prístalsviðgjørd?

Vil tú avsanna ella ósanna, prístáðsins frásagn ella útrokning, ið segði, at tað; sum tú og fiskimannafelagið kravdi, gav minni enn 800 kr.?

Tað stendur fast, at hetta titt krav gjørdi, at vit viðvíkjandi minstalonini, ikki náddu longur enn at einum »kompromis« uppá 900 kr., ið lá millum titt ynksi uppá slakar 800 kr. og okkara javnaðarmanna ynksi uppá 1000 kr.

Tú við tínum kravi ella máli fyrri fiskimannafelagið var so stutt meirðin, ið breyt á veggnum, og forðaði okkum at vinna meirluta fyrri inntøkum til grunnin at greiða minstalonina uppá kr. 1000 um mánaðin.

Hetta er veruleikin. Jú oftari tú roynir at villa frá honum við uttanumsnakki, hesi menni maður verður tú í folksins og serliga í fiskimannsins eygum.

Tað, at tú og tíni menn seinri í evstu stund, tá ið greiðast skal atkvøða, seta fram uppskot um kr. 1000 uttan einasta orð ella stav um inntøkum at rinda lönjavnargrunnsins meirútreiðslur, ið standast av uppskotinum, er ikki bara ábyrgdarleys handling, men ein handling, ið heldur fiskimenn fyrri háð og spott eins og tað uppskotið, sum tú og tíni menn hava liggjandi á tingsborði um minstalonar og prístalsstíðskotshækking uppá 3,5 — 4 milliónur uttan so mikið sum ein skilastav um, hvussu hesin peningur skal verða fingin til vegna. Tvørturímóti — tú visir til at nýta pening, sum ikki bara er ov lítill, men sum als ikki er tøkur, men bundin til at rinda annað gjald — fritíðarpening — til fiskimannin.

Lat meg geva tær eitt vinarád, góði Erlendur, hald uppat við at halda fiskimannin á lofti við uppskotum, sum tú og tíni flokkur ikki vil røra ein fingur fyrri at fáa pening til.

Fiskimenn skilja, at tilíkur atburður er bara propaganda.

Og lit á tað, at tað seinasta, sum meirlutin av fiskimonnum vil, er at verða brúktur av tær og tínum sum loysingar jarnbrot, sum loysingarpropaganda.

Hald loysingina fyrri seg, og royn at tæna fiskimanninum og gagna hansara áhugamálu uttan at teggia loysingina uppá sum ta ferðina, tá ið tú forkomst fiskimanna sigrinum júst í lotuni, sigurin var á stókknum, forkomst tí fulla sigri, og gjørdi tað fyrri at forða føroysku fiskimanna og arbeðarafjöldini at fylkjast við 700.000 kammarátum í Danmark.

Leknarnir, sakforarnir, sjúkrasysturnar, lærarnir og fleiri við teimum halda seg ikki hava ráð til at standa uttan fyrri fylking við starvsfelagar sínar í Danmark, hóast mangir av teimum kanska eru ramastu loysingarmenn.

Hvussu kunnu føroyskir arbeðsmenn og føroyskir fiskimenn hava ráð til at standa berbakaðir uttan fylking við arbeðsfelagar sínar, teirri stóru, ja landsins størstu fylking innanfyri ríkið.

Ja, tað er einki minni enn ógerð av tær og tínum monnum við øllum snildum at royna at forða fiskimonnum og arbeðsmonnum at ganga somu fylkingargongd sum leknar okkara, sjúkrasystur, lærarar og sakforarar okkara.

Pætur.

Hvør fer . . .

(Framhald frá 1. síðu)

leysum petti, sum eg siggi, at harra Jákup í Jákupsstovu loyvir sær at gera, men sum ikki tenir øðrum endamáli enn tí, ið gongur mótvægis sannleikanum.

Úrskiftin:

»Ár 1961, hin 13. okt. hevði nevndin fund á skrivstovuni. Fyri Frederik Hansen, ið var tarnaður av øðrum fundi, og J. H. Joensen, ið var sjúkur, møttu Erlendur Paturssonur og Jákup í Jákupsstovu, hinir 3 vóru møttir.

Til viðgerðar var

1.

2.

3. Feskiskaspurningurin í Føroyum, herundir avtøka av minstalonini til fisk.

Formaðurin greiddi frá, at hesin spurningur at hækka ráfiskaprisin her heima hevði verið fyrri á lögtingi, og menn vóru illa við yvir ta stóru minstalon, ið var latin til tey gomlu skipini, ið sigldu niður við feskiskí.

Mælti til at seta studningin til allan fisk, landsðan í Føroyum, til 10 oyru kg. í mót, at keyparamir settu 10 oyru upp, so prisurin á hysu kom upp í minst 85 oyru kg.

J. P. av Reyni upplýsti, at tá skip fór niður við 600 kossum av blandaðum feskum fiski, ið gav ein pris av 36000 kr. í Bretlandi, víldi hetta givið 21.000 kr. her við einum meðalprisi av 70 oyru kg. so tað var neyðugt at seta prisin upp, um menn skulu fáast at avreiða her. Helt at prisurin óvað kundi hækkað nakað munandi, um stórri nøgd varð skorin til flok, og útländi kundi rokna við javnlugum tilflutningi hiðan. Viðari segði J. P. av Reyni, at seinasta søla av flokum gav 2,80 pr. kg + 2 kg sløvri á 0,18 netto, ialt 3,16 pr. kg, umroknað til ráfisk á 1,05 pr. kg. Men her vóru ikki avgjældini roknað frá.

Formaðurin var sannførdur um, at øll nevndin var til reiðar at hækka studningin til útróður, men fyrri at fáa úrslit, varð samtykt at streingja á nevndina til kannan av fiskivinnurakstrinum at halda fund beinavegin um hetta mál og gera tilráðing til grunnin, ið tá vil hava fund aftur at avgera málið.

Fundur lokin.

Poul J. Olsen, Jákup, J. P. av Reyni Úrskiftin er rett.

21.3. 1962.

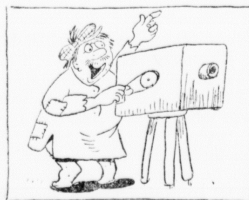
T. A. Dalsgård.

Ja, fólk kann nú døma, hvør ið fer við sannleikanum.

p. t. Tórshavn, tann 22. mars 1962.

Poul J. Olsen.

Grenin, vit sögdu frá í síðsta blað, sum vit høvdu fingið frá Jákupi í Jákupsstovu, og sum vit ikki fingið pláss fyrri tá, hevur staðist í øllum hinum bløðum, og tá hon haraftrat sum framman fyrri sæst, hevur litið upp á seg, fara vit ikki at prenta hana upp aftur.

ERLENDUR er so hegnigur at fotografera. Tjódveldisflokkurin hevur tí gjørt av, at hann skal lera til fotograf. Fyrsta hann fer í holt við er at fotografera nakrar árgangir av lögtingsstjóðindum — tað man taka meginpartin av hesum árinum.

Frá J. P. av Reyni hava vit fingið hesa »Rættleiðing«:

RÆTTELEIÐING

Í útvarpinum 14. oktober 1961 kunngjórði formaðurin í Lönjavnargrunninum, Poul J. Olsen, hetta:

»Stýrið fyrri Lönjavnargrunninum samtykti á fundi í gjár at avtaka minstalonina fyrri niðursigling við feskiskí, og stýrið var samt um at hækka prístalsbótina frá 6 oyrum fyrri dekkisfór og 9 oyrum fyrri opnar bátar til 10 oyru yvirhøvdur.«

Í gerðabókini frá hesum fundi í Lönjavnargrunninum stendur:

»Øll nevndin var til reiðar at hækka studningin til útróður, men fyrri at fáa úrslit, varð samtykt at streingja á nevndina til kannan av fiskivinnurakstrinum at halda fund beinavegin um hetta mál og gera tilráðing til grunnin, ið tá vil hava fund aftur at avgera málið.«

Av tí, at »Sosialurin« 17. mars 1962 skrivar, at eg bæði kann og vil vátta, at Poul J. Olsen í útvarpskunngeringsini 14. oktober 1961 hevur sagt sattu, verður sagt frá, at útvarpskunngeringsi ikki samsvarar tí, sum stendur í gerðabók Lönjavnargrunnsins. Uppskot um avtøku av minstalon fyrri niðursigling við feskiskí varð ikki sett fram í grunninum.

Tórshavn, 20. mars 1962.

J. P. av Reyni.

Dagblaðið ger út á sína egnu súpan

Tað er harmiligt at siggja fólkaflókksoddafiskarnar royna at gera politisk golummar burtúrur Leivi Ossurssyni við at kasta eftir javnaðarmonnum, sum hava noyðst at taka trotabúgv við upp eftir teimum.

Hvør skuldi verið so illtrúgvn at trú at oddamenn fólkaflókksins skuldi verið so samvitskuleysir at hætta sær at nevna portugálstrolararnar við einum orði.

Hákon skal bara trúgva, at gerð hansara stendur hvørjum manni enn á friskum minni. Við lítum og ongum skili — ongari heimild — undirskrivaði tann minniliga portugalsáttmála um triggjar trolarar fyrri 3,8 milj. ið komu at kosta 6,8 ein yvirprisur uppá 9 milj. fyrri allar trolararnar.

Tað sigst, at hinir landsstýrismennin vistu einki um Hákonar óðamannagerð fyrr enn teir fingi at vita tað við fjarriti.

Um hinir landstýrismenninir ikki — við tannabiti — góokendu hesa gerð Hákonar fyrri friðin — ein dýrur friður — hvat so?

Vildi Hákon í nokrum øðrum land havi gjørt hesa ekkaleyst? So afturat ná at briksla øðrum sitt egna óðamannaverk, sum hann framdi í síni landstýris-tið.

Framligir menn, Hákon og Knút! Hvussu feldi Hákon seg tað kveldið, tá Leivur Ossursson var til viðgerðar á tingi, tá eitt av búgvum hansara skuldi takast upp?

Feldi hann seg tá væl?

Ið hvussu er hann dreiv døgliga út og inn tað kveldið. Samvistkan var kanska ikki góð — og hvussu kundi hon tað!

Áhoyrari.

FOROYA ARBEÐARAFELAG

hevði ársaðfund sín í Havn 21. og 22. í hesum. Bethuel Johannesen, Klaksvík varð valdur í stjórn fyrri Arna á Røggi, ið bar seg undan afturvali. Arni hevur verið stjórnarlímur mong ár, og nokur ár var hann formaður.